Indstilling til Cavlingprisen 2026

Vi indstiller hermed journalisterne Mathias Mencke og Clara Grunnet fra Zetland til Cavlingprisen 2026 for den undersøgende dokumentarserie 'Hvor er Khadije?' udgivet som lyd og tekst.

Serien fortæller historien om Khadije, som blev tvangsgift i 2021. Selvom det formentlig er den bedst oplyste sag om tvangsægteskab i dansk retshistorie, ender den uden dom for tvangsægteskab. Gennem Khadijes sag gør Mencke og Grunnet et abstrakt juridisk problem konkret: Hvad skal der egentlig til for at blive dømt for tvangsægteskab i Danmark?

Det mest bemærkelsesværdige er artikelseriens høje faglige niveau. Stoffet er yderst vanskeligt – selv specialister kan have svært ved at overskue det – men intet bliver forsimplet. I stedet viser Mencke og Grunnet, hvordan tvangen virker i praksis, hvordan lovgivning og retspraksis fungerer i virkeligheden, og hvor begrænsede myndighedernes reelle handlemuligheder er. Lytterne kommer helt tæt på myndighedernes arbejde, og de komplekse problemer bliver konkrete – alt sammen på et solidt religionsvidenskabeligt og juridisk-fagligt grundlag.

Debatten om tvangsægteskab er normalt præget af holdninger og stærke følelser. I 'Hvor er Khadije?' er det helt fraværende. I stedet for at få serveret holdninger får læsere og lyttere indblik i, hvordan en mindreårig konkret bliver tvangsgift, og hvorfor de ansvarlige typisk går ustraffet. Her viderefører serien tilgangen fra 'Til imamen os skiller', som Mencke lavede med Mahamad-Bakher Sabah på Zetland i 2024. Den serie bruges blandt andet i undervisningen af fagfolk, og vi er overbeviste om, at 'Hvor er Khadije?' vil blive brugt på samme måde.

Vi er begge lektorer på Københavns Universitet med mange års forskningserfaring inden for tvangsægteskaber, parallelle retspraksisser og mødet mellem religion og ret. Vi har ikke tidligere set en artikelserie formidle viden fra vores forskningsfelt i så minutiøse detaljer og med så dybt et fagligt indblik.

Vi skal for en god ordens skyld bemærke, at vi begge har bidraget med et enkelt interview. Vi har ikke haft nogen redaktionel indflydelse på serien. Det, vi indstiller, er Menckes og Grunnets selvstændige arbejde, og det går langt ud over, hvad vi selv har kunnet bidrage med.

Med venlig hilsen

Niels Valdemar Vinding, lektor, Københavns Universitet

Jesper Petersen, lektor, Københavns Universitet